

Servitut paa en Eiendom, men en Servitut af samme praktiske Betydning for Eierne i det Mindste som den, der vil følge af en ligefrem Expropriation. Det er ganske rigtigt, som den ærede Forslagsstiller udtalte sig, at det vilde være det, der var mest i Overensstemmelse med den tidligere Lovgivning, og jeg vil sige, at det Spørgsmaal har heller slet ikke været udenfor min Betragtning, om man skulde blive staaende herved eller skulde gaa til en virkelig Expropriation; men jeg vil tilstaa, at jeg har fundet, at, naar der var Tale om Diger, var Eigheden med Vandløb ikke nær saa nærliggende som Eigheden med Veie eller Sernbaner. Derfor valgte jeg det System, som har været gjældende for Sernbaner, og ikke det, der gjælder for Vandløb, og jeg gjorde det navnlig af praktiske Hensyn; thi det forekommer mig, at den ærede Forslagsstiller ikke aldeles konsekvent har gennemført den Tanke, som har givet Udtryk i sine Endringsforslag. Det forholder sig jo naturligvis ganske rigtigt, at der hverken efter Plakaten af 6te Juni 1848 eller efter Vandløbslovgivningen findes nogen egentlig Expropriation Sted. Den, over hvis Grund Vandløbet skal føres, vedbliver at være Eier af Grunden, men han kan ogsaa uden for Vanskelighed vedblive at være det, hvorimod dette ikke er Tilfældet med Hensyn til Diger; thi, ligesom Vandløbslovgivningen og i Overensstemmelse dermed Plakaten af 6te Juni 1848 forbeholdt det som en Ret for den Mand, over hvis Grund man førte Vandløbet eller Diget, at han kunde fordrø, at ogsaa Vedligeholdelsen gik over til ham og paahvilede ham mod Erstatning, saaledes forekommer det mig, at man da ogsaa her maatte sige, at den, over hvis Grund Diget førtes, maatte kunne forlange, at ogsaa Vedligeholdelsen af Diget skulde være hans mod en vis Erstatning; men her er det netop, at der med Hensyn til Digerne vil kunne fremkomme Konflikter, som ikke let vilde finde Sted ved Vandløbene, og som vil fremkomme saa meget mere, som det maa erkendes, at den Vedkommende som oftest ikke vil have nogen Interesse af at vedligeholde Diget; det vil ikke kunne undgaa, at der idelig vil opstaa Konflikter mellem dem, hvis Interesse fordrer, at Diget skal vedligeholdes, og den, hvis Interesse det er at gjøre saa lidt ved det som muligt. Fremdeles er der en Ting, som ogsaa stiller sig for mig som ikke ganske billig. Jeg tilstaa, jeg veed ikke, hvorledes en Landvæsenkommission overhovedet skulde kunne tagere den Stude, som Vedkommende lider ved, at der bliver paalagt ham en Servitut, som maa siges i Praxis at være

ensbetydende med Eiendomsrettens Overdragelse anderledes end omtrent til, hvad Jorden er værd; og, naar dette er Tilfældet, da vil altsaa Resultatet blive, at, naar Diget forlægges eller opgives, vil Grundens Eier have Ret til at gjøre sin Eiendomsret gjældende, men uden at give sine Skilting derfor; han skal ikke tilbagebetale Noget af det, den Anden har givet, trods det, at Servituten i sin Tid er bleven anset for at være af samme Værd som Eiendoms erhvervelse over Grunden. Det forekommer mig, at, naar dette skulde undgaa, maatte den ærede Forslagsstiller bestemme som Regel, at Godtgjøvelsen, som Grundens Eier skulde have, altid skulde bestemmes til en vis aarlig Afgift; thi, naar den bestemmes saaledes, saa lider den, der har benyttet Grunden og har betalt det, der var sat paa den, ikke noget videre Tab ved igjen at afgive Grunden, idet han da samtidig dermed bliver fri for at svare den Afgift, han hidtil har betalt for den. Det er disse praktiske Hensyn, der have foranlediget mig til i det Lovudkast, jeg tillod mig at forelægge ifjor, at vælge den anden Fremgangsmaade, og, naar jeg i Nav fremdeles har fastholdt den, da er det, fordi der dengang hverken fra Udvalgets eller fra Thingets Side blev reist nogen Indvending derimod; ja, hele Rigsdagen vedtog endog et dermed overensstemmende Forslag, nemlig det Lovforslag, som gik igjennem angaaende Digerne paa Laaland og Falster. Imidlertid erkjender jeg jo meget villig, at jeg ogsaa kan naae dette Lovforslags Formaal ad den Veie, som den ærede Forslagsstiller har bragt frem, og jeg skal derfor for mit Vedkommende ikke principielt modsætte mig den; men jeg skal dog ikke undlade at fremhæve de praktiske Vanskeligheder ved den, hvoraf jeg ikke anser den for at være den mindste, at der vil opstaa Konflikter mellem de Vedkommende og navnlig Konflikter angaaende Benyttelsen af Diget, hvilken jeg nok ser, det ærede Medlem vil have fastsat ved Landvæsenkommissionens Kjendelse, men det er et stort Spørgsmaal, om en Landvæsenkommissions Kjendelse overhovedet kan komme til nogen anden fyldestgjørende Regel desangaaende end den at forbyde Vedkommende overhovedet at benytte Diget, saa længe som det bruges til Dige, (Estrup: Nei, vistnok ikke) — ja, saa bliver det virkelig omtrent det samme som en Expropriation. Jeg ser heller ikke, hvorledes man, for saa vidt det maatte vise sig, at den Bestemmelse, der engang er tagen, er ueheldig, skal bære sig ad for at faae den forandret, og endelig kan jeg virkelig ikke se, at der er no-